

Sdet jeg nu slutter, skal jeg kun udtale det Onske, at Anden maa blive bedre, end Begyndelsen har givet en anden aet Taler Leilighed til at spaa om.

Sagd: Jeg skal ikke komme ind paa de enkelte Spørgsmaal eller Poster, som den aerede sidste Taler har bragt i Omtale, fordi Kampen og Afgjøvelsesdagen først kan finde Sted ved 2den og 3die Behandling, men han fremsatte en Paaastand, der angaar et saa stort og vigtigt Spørgsmaal, at jeg ikke kan lade det henstaa uimodsagt, fordi det er af de Paaastande, der, ved at gjentages Aar for Aar uden at møde Modsigelse, tilsidst tages som en Trosartikel, saaledes at man, selv om den beror paa en fuldstændig Wildfarelse, dog tager den som Noget, hvis Sandhed er given. Den Paaastand, hvortil jeg sigter, er den, at de indirekte Skatter falde tungest paa dem, der have daarligt Naad til at bære dem; det er en fuldstændig Wildfarelse. (Berg: Bevis det). Vil det aerede Medlem have Bevis derfor, skal han faae det, og det skal være Kjendsgjerningernes Bevis. Her er Taleren ikke om, at jo vistnok Skattebyrden ved enkelte af de indirekte Skatter kan være mindre heldig eller ligelig fordelt; der kan med Hensyn til Stempelafgiften, Sporlærerne eller andre underordnede Dele af de indirekte Skatter være Mangler, som kunne rettes, men naar der i Almindelighed fremsættes den Paaastand, at de indirekte Skatter hvile tungest paa den ufornuende Befolkning, saa er det en Usandhed, som Tid og Kjendsgjerninger forlængst have dømt, og naar det aerede Medlem siger, at de største Statsøkonomer ere enige deri, saa tillader jeg mig at sige, at det heller ikke er sandt. (Winther: Det er en Feiltagelse, det sagde jeg ikke). Ja, det er blevet nævnt her. Naar det aerede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) forlangte Bevis for Rigtigheden af min Paaastand, saa skal jeg give ham det. Det har aldrig nogensinde været Tilfældet i de nyere Stater, naar overordentlige finantsielle Tryk have hvilet paa dem, at de have kunnet undgaa at ty til den indirekte Beskatning, navnlig Lødbeskatningen, og det er ogsaa den, hvorigjennem Danmark faar sine største Statsindtægter. Se vi hen til England og Nordamerika som de Stater, hvor de frieste Principer have været gjort gjældende i lang Tid, saa ville vi finde, at det altid er den indirekte Beskatning, navnlig Lødbeskatningen, som de maa ty til, naar de skulle have store Statsindtægter tilveiebragte. (Frederiksen: Nei, det er aldeles ikke Tilfældet). Jo, saaledes er det; den aerede Herr Professor maa ikke tage mig det ilde op, at jeg modsiger ham.

Formanden: Det aerede Medlem vil erindre, at det er Skik og Brug at betegne Medlemmerne her i Thinget efter Valgkredsene.

Sagd: Ja, men det er kun som en Betegnelse af det aerede Medlems store aandelige Overlegenhed, at jeg bruger dette Udtryk. (Munterhed) Jeg vil alligevel tilstaa, at jeg ikke betragter det aerede Medlem som den rette Autoritet i dette Spørgsmaal, om jeg end kan gjøre det i andre, thi vi have her Erfaringens Autoritet, der er stærkere end nogen anden, for at, naar som helst man har skullet tilveiebringe store Statsindtægter, har man ikke kunnet undgaa den indirekte Beskatning, navnlig Lødbeskatningen. Det har været Tilfældet under ødelæggende Krige, det har været Tilfældet, naar Statsgjelden er været Jollet op over Ørene, og man har været nødsaget dertil, fordi den indirekte Beskatning netop er den eneste Maade, hvorpaa man kan undgaa at lade Skattens Tryk falde aldeles knusende paa Befolkningen. Naar man nu siger, at de, der mindst kunne taale at bære Byrden, komme ved den indirekte Beskatning til at bære den tungeste Byrde, saa siger jeg, det er aldeles umuligt; thi det er netop det Gjenommelige ved den indirekte Beskatning, at det er en Byrde, man kan smøge af sig eller gjøre let eller svær efter Behag, idet Enhver derved beskatter sig selv. Jeg taler naturligvis om Løden, hvor Forbrugen af de Gjenstande, der beskattes, er frivillig, og hvor enhver Skatteyder har det i sin Magt at reducere Skatten for sit Vedkommende til hvilken som helst Størrelse ved at indskrænke sin Forbrug. Det var altsaa denne Paaastand om, at de indirekte Skatter faldt tungest paa dem, der have daarligt Naad til at bære dem, som jeg vilde nedlægge en bestemt Indsigelse imod. — Den er fremsat ofte her i Salen, som oftest uimodsagt — fordi det er en af de populære Paaastande, som der ikke taales Modsigelse imod, og om hvilken det gjælder, at, naar en saadan Paaastand en Tid lang er bleven hævdet i Alvor og paa Talerstolene, tager man den tilsidst som en Trosartikel. Jeg vil derfor hverken ved denne eller ved nogen anden Leilighed tie, naar jeg hører denne Paaastand fremsatte her i Salen. Den aerede Taler fremsatte endvidere Onsket om, at vi maatte skride til Reformer. Ja, dette Onske deler jeg fuldstændig, og da vi i dette Dieblak have Forlaget til Finantsloven til Behandling, vilde jeg ogsaa ønske, at vi kunde komme til en virkelig grundig Reform i den Maade, hvorpaa vi selv behandle Finantsloven. Det store Flertal i dette Thing, der ligesom jeg ikke høre til de Udaarne, som have Sæde i det permanente Finantsudvalg, men dog have vor fulde Andel i Ansvar for den Finantslov, der vedtages, har kun liden Leilighed til at gjøre sin Indsigelse gjældende paa den virkelige Skikkelse af Finantsloven. Naar vi i et eller andet Punkt have en afvigende Mening, er det næsten umuligt for os at udrette Noget, naar vi ikke kunne faae Medlemmerne af Udvalget til at tage sig af Sagen; thi naar Sagen foreligger til 2den Behandling, er i Almindelighed dens Stjæbne i alt